

FUNGUS

OFFICIEEL ORGAAN VAN DE NEDERLANDSCHE
MYCOLOGISCHE VEREENIGING

Onder hooge bescherming van H. M. de Koningin-Moeder

Bestelt allen een jubileumpenning, zie blz. 27

PADDENSTOELEN

Waar gister nog *niets* stond
Met mos er omheen,
Waar 't gister nog kaal was,
Daar staat er *nu* een.
Je ziet ze niet komen,
Je ziet ze niet gaan,
A/ wat j'er van zien kunt
Is: dat ze er staan.
In 't eindeloos mooie
En zachte tapijt,
Door Herfst en door Najaar
In 't bosch uitgespreid,
Zijn zij met hun kleuren
Eenvoudig, gewoon,
Het niet t'imiteeren,
Het mooiste patroon,
Hun rood is zoo helder,
Hun rose is zoo zacht,
Hun geel en hun paars is
Van zeldzame pracht.
Zelfs als ze *vergif* zijn
Noem ik ze niet slecht:
Vergiftig te wezen
Dat is hun goed recht;
Hun roeping is niet om
Ter keuken te gaan,
Bewonder, bekijk ze,
Blijf af en laat staan.

(Nadruk verboden)

CLINGE DOORENBOS.

Met toestemming van de redactie uit het dagblad „de Telegraaf”
overgenomen.

ONZE JUBILEUMTENTOONSTELLING: TERUGBLIK

Ten volle geslaagd en een groot succes over de geheele linie! Dat is de indruk, die bezoekers, leden, bestuurs- en commissieleden mede naar huis hebben genomen.

De 15de September j.l. was een belangrijke dag: immers op dien dag moest de overeenkomst tot huur van het Concertgebouw te Haarlem van 5—10 October worden afgesloten. De Commissie stond voor een moeilijk besluit: tot omstreeks 10 Sept. was het zoo droog, dat met name te Wageningen geen paddenstoel te vinden was. Toen kwam de eerste flinke regendag, enkele dagen later gevolgd door berichten uit verschillende plaatsen, dat de paddenstoelen waren begonnen te verschijnen. De ervaringen, opgedaan met het uitstel der tentoonstelling te Nijmegen, gaven mij mede aanleiding, den sprong te wagen in de hoop, dat het in de tweede helft van September wel voldoende vochtig zou worden. Maar het was met angst en beven! Gelukkig is het optimistisch vertrouwen van den heer v. Schaïk, die een overtuigd voorstander was van het laten doorgaan der tentoonstelling op de vastgestelde data, niet beschaamd. Kwantitatief en kwalitatief overtrof het ingezonden materiaal verre mijn verwachtingen!

Twee factoren heb ik in het Septemberr van Fungus van vitaal belang genoemd, nl. gunstig weer en medewerking onzer leden; met het eerste ging het dus wel en de medewerking onzer leden kan niet hoog genoeg geroemd worden! Van alle kanten kwamen vaak zeer verzorgde en omvangrijke zendingen binnen! En nu ik het over medewerking heb, laat ik dadelijk met dankbaarheid constateeren, dat deze te Haarlem eenvoudig boven allen lof verheven was! In mijn openingswoord heb ik reeds allen dank gezegd, die ons hun steun hebben gegeven; maar ik wil er hier toch nog enkelen met name noemen. Vooreerst den Heer Commissaris der Koningin in de Provincie Noord-Holland, Jhr Mr Dr A. Roëll, die ons wel de eer heeft willen aandoen de tentoonstelling te komen openen, dan B. en W. der gemeente Haarlem, Mevrouw M. de Visser-Roelofs, die aan het hoofd der keuken zichzelf overtrof, en vooral ook den secretaris der tentoonstellingscommissie, den Heer G. A. van Schaïk, die, trouw terzijde gestaan door de wakkere Mevr. M. E. van Schaïk—Mulder, bergen van voorbereidend werk heeft verzet. Dank zij doeltreffende reclame, maar vooral ook dank zij de vriendelijke medewerking der pers, overtrof het bezoek dat van alle vorige tentoonstellingen, waartoe ook de reductie der entreprijzen tot de helft van vroeger zal hebben bijgedragen. Dat toch nog de inkomsten de uitgaven met een kleinigheid hebben overtroffen, zoodat de kas der Vereeniging niet aangesproken behoeft te worden, bewijst wel, dat de bezoekers talrijk zijn geweest!

De localiteiten leenden zich bij uitstek voor een tentoonstelling als de onze: twee aan elkaar aansluitende, ruime zalen, waarvan de grootste, met zeer goed bovenlicht, voor de uitstalling der paddenstoelen was bestemd en de kleinere het „bij werk”, waarvan toch nog wel wat aanwezig was, en het „pièce de résistance”, de keuken, herbergde. Voeg daarbij de aanwezigheid van de noodige gemakkelijk verplaatsbare en opstelbare tafels, en een uiterst hulpvaardig en vriendelijk personeel, dan zal het ieder duidelijk zijn, dat wel aan alle voorwaarden voor het slagen dezer tentoonstelling in de ruimste mate was voldaan, met het resultaat, wat ik in den eersten regel van dit stukje vermeldde.

Het verloop der zaken was als gewoonlijk: Donderdagmorgen waren vroegtijdig reeds verschillende commissie- en bestuursleden aanwezig en werd met aller hulp begonnen aan het opstellen en bekleeden der tafels, waarbij zich eenige bescheiden helpsters ten zeerste onderscheidden.

Aan weerszijden van drie in de lengte der zaal en op een in de breedte voor het tooneel geplaatste tafel zouden de paddenstoelen in de gewone volgorde (bij de plaats, waar het publiek binnen kwam, beginnende met de witsporigen) worden uitgestald.

In de zijzaal werd de ruimte in verband met de bekende inzendingen verdeeld, en er werd reeds begonnen met het uitstellen van boeken etc.

Inmiddels begonnen reeds paddenstoelen binnen te stroomen en de determinatie-commissie had al spoedig handen vol werk. Op het tooneel was de heer v. Schaik met zijn leerlingen druk bezig met het opstellen van een rijkelijk van paddenstoelen voorzien herfstlandschap, terwijl in de andere zaal de Haarlemsche padvindders een kleiner, maar niet minder smaakvol aangelegd stukje herfstbosch deden verrijzen.

En telkens weer kwamen er kisten en manden vol paddenstoelen van heinde en ver, zoodat het weldra noodig was deze buiten de zaal onder de veranda uit te pakken en uit te zoeken. Weldra viel men daar (zooewel letterlijk als figuurlijk) over de paddenstoelen!

De houtvester van het Staatsboschbeheer had voor vele zakken prachtig mos gezorgd, en de boven bedoelde bescheiden werkbijen maakten de bedjes voor de paddenstoelen klaar. Al spoedig begon het uitleggen, waarbij, zooals bij elke tentoonstelling, telkens weer opgeschoven moest worden om voor nog niet aanwezige soorten of extra mooie exemplaren plaats te maken.

Voor de schitterende oorspronkelijke aquarellen, waarnaar de plaatjes in Verkade's paddenstoelenalbum zijn vervaardigd, die de firma ter opluistering had ingezonden, moesten plaatsen worden gevonden, evenals voor verschillende etsen, teekeningen en foto's. Er moest plaats zijn voor de paddenstoelenmandjes van de kinderen, plaats voor de lantaarnplaatjes der vereeniging, voor de toe-

stellen ter demonstratie van den sporenval, voor de droge aardsterren en polyporeeën, voor de theeschimmel en het theebier, voor de herinneringsmedaille, die mogelijk geslagen zal worden (zie elders in dit nummer), voor de tonderzwam, voor de oude en nieuwere boeken, voor het borduurwerk met paddenstoelen als versieringsmotief, voor de inzending van den Plantenziektenkundigen Dienst, voor de foto's van zwammen, die insecten aantasten, voor een paar mikroskopen met sporenpraeparaten, voor de Spaarkas met het bekende paddenstoelenganzebord, ja voor wat niet al ! Met veel passen en meten en inschikkelijkheid (ook weer letterlijk en figuurlijk!) gelukte het toch na twee dagen van werkelijk ingespannen werken de tentoonstelling op Zaterdag-morgen gereed te hebben. De paddenstoelen waren gedetermineerd en op hun plaats gelegd, de naamkaartjes lagen er bij, het „bijwerk" stond keurig verzorgd en van opschriften voorzien gereed, de keuken met tal van liefvallige helpsters onder de zoo bij uitstek deskundige leiding van Mevr. de Visser, Mevr. Boetje en Mej. Kuijk verspreidde reeds heerlijke geuren... het spel kon beginnen!

En het begon precies op tijd met de openingsplechtigheid. Het stemde reeds dadelijk hoopvol, dat een zoo groot aantal personen aan de uitnodiging tot bijwoning daarvan gevolg bleek te hebben gegeven. Helaas had H. M. de Koningin-Moeder, de beschermvrouwe onzer vereeniging, doen mededeelen door verblijf in het buitenland niet bij de opening tegenwoordig te kunnen zijn, terwijl H. K. H. Prinses Juliana den dag te voren liet seinen verhinderd te zijn. De plechtigheid had het gewone verloop, behoudens ééne uitzondering: in de openingsrede had de Voorzitter gelegenheid, de verdiensten van onze beide eereleden, den oprichter en eersten Voorzitter (1907—1919) Joh. Ruys en zijn opvolger (1919—1933) Dr J. S. Meulenhoff, die beiden aanwezig waren, in het licht te stellen, waarna aan Dr Meulenhoff door Mevr. van Schaik het diploma als eereid, dat de heer Ruijs reeds bezat, werd overhandigd. Verder zette de Voorzitter doel en streven der vereeniging in het kort uiteen, memoreerde wat zij in haar 25-jarig bestaan had bereikt, herdacht de betreurde afgestorvenen, speciaal Mej. Cool, des Tombe, Vuyck en Fabius, bedankte de tallooze medewerkers (men zie de lijst van Eerecomité en Regelingscommissie in het programma), waarvan er eenige met name werden genoemd, en verzocht vervolgens Jhr Mr Dr Roëll de tentoonstelling te willen openen. Deze voldeed daaraan in een korte, welsprekende rede, waarin hij de Vereeniging met haar 25-jarig bestaan gelukwenschte.

Daarna werd de tentoonstelling door de genoodigden bezichtigd. Om 1 uur werd het publiek toegelaten en het bezoek was al dadelijk den eersten middag zeer bevredigend; vele bezoekers gaven van groote belangstelling blijk. Het was moeilijk rondgangen te organiseren; daarvoor was de ruimte toch nog te klein. Daarom

werd van tijd tot tijd van af het tooneel (waar het landschap van den heer v. Schaik en zijne leerlingen veel bekijks vond) iets over paddenstoelen, hun ontwikkeling, sporenvorming enz. verteld en speciaal attent gemaakt op de bijzondere bezienswaardigheden onder de aanwezige exemplaren. Dit geschiedde ook gedurende de volgende dagen. Tallooze malen kwam het commissie-lid Mej. Suze de Lint precies op het juiste moment op het tooneel opduiken als het bekende duveltje uit het doosje om haar broche van elfenbankjes te demonstreeren, telkens als op dit gebruik van paddenstoelen werd gewezen! Ook de andere commissie-leden waren voortdurend ijverig in de weer met het geven van uitleg en met het determineeren van later nog aangebrachte of toegezonden zeldzame of moeilijk determineerbare soorten; andere, ook niet-officieele commissieleden, maakten zich uitermate verdienstelijk door het weinig opvallende, en dus ondankbare, maar toch zoo nuttige werk van telkens weer ververschen, aanvullen en recht leggen; vooral Mej. A. de Vries was daarin onvermoeid!

Het zijn vaak juist zulke stille, niet aan den weg timmerende helpsters en helpers, waarvan er nog verscheidene anderen (timmerwerk, versiering, electriciteit enz.) feitelijk met name genoemd verdienen te worden, die zooveel tot het welslagen van een onderneming als een paddenstoelentoonstelling bijdragen. Hen zij daarom hier collectief den dank onzer Vereeniging gebracht!

De jury, ingesteld voor het beoordeelen van de mandjes met paddenstoelen, opgemaakt door leerlingen van de lagere klassen van eenige middelbare scholen, was inmiddels met haar moeilijke taak gereed gekomen; met trots wezen de winnaars op het bordje „bekroond" bij hun mandje. Zij kregen een paddenstoelenganzebord als prijs; de minder gelukkige, onbekroonde deelnemers kregen allen het boekje: „25 Kijkjes in het wondere schimmelrijk", van de hand van onzen betreurden Fabius, waarmede zij zeer in hun schik waren.

Des Zaterdagavond werden in een zeer geschikte, geheel gevulde zaal van het Concertgebouw eerst de bekende gekleurde lantaarnplaatjes der Vereeniging vertoond, met een causerie door steller dezes, zooals hij die al meermalen heeft gehouden. De plaatjes wekten als gewoonlijk de algemeene bewondering op, waarna de films groote belangstelling trokken. Vertoond werden eerst de beweging van het plasma en die der flagellaten van een slijmzwam (de laatste naar praeparaten van Mej. C. Schure, die een toelichting bij de film gaf), en daarna de ontwikkeling van de Indische „gesluierde dame", de van een prachtige, als een kanten kraag ahangenden sluier voorziene stinkzwam *Dictyophora phalloidea* Desv.

Het was voor de eerste maal, dat deze film, opname van Dr F. Went, in Nederland vertoond werd. De Nederl. Myc. Vereeni-

ging is er verheugd over, dat haar de primeur er van werd gegeven!

Op Zondag was het *bezoek* bij tijden overweldigend groot, maar alles werd overtroffen op Maandag, toen duizenden schoolkinderen onder hunne leeraren en onderwijzers klassegewijze de tentoonstelling kwamen bezoeken. Herhaaldelijk kwam het voor, dat eenige klassen moesten wachten tot er plaats was, zoo dat lange files kinderen in de gangen tot op de straat stonden. Meulemeester ontpopte zich bij die gelegenheid als een prima verkeersorganisator: als een Napoleon (van heel wat forscher afmetingen dan „le petit corporal“!) stond hij in den doorgang tusschen de beide zalen, waar hij tevens den ingang in het oog had, en beheerschte van daar uit den toestand volkomen. Aan hem is het te danken, dat alles geregeld zonder ook maar een oogenblik van wanorde verliep, zoodat tallooze jonge Haarlemmers een glimpje van tot dusver voor hen verborgen natuurschoon hebben kunnen zien.

Bij het binnenkomen in de paddenstoelenzaal liepen de bezoekers om zoo te zeggen tegen de Amanieten aan; natuurlijk trokken de vliegenzwammen en de groene en gele knolamaniet de aandacht, die echter onmiddellijk nog sterker geboeid werd door een groepje boven alles uitstekende forsche parasolzwammen; een op de tafel er vlak tegenover aanwezige groep miniatuur-paddenstoeltjes (*Marasmius rotula*) gaf de gelegenheid met het contrast tusschen deze en de parasolzwammen telkens weer de leeken onder de bezoekers in verbazing te brengen. Dit was niet minder het geval, als men hen de geur van *Clitocybe odora* of *Lentinus cochleatus* liet opsnuiven, contrasteerend met het luchtje van de stinkzwam! Verbazing wekte *Inocybe serotina*, in Europa alleen nog maar door Schweers in de Berger-duinen gevonden; het onderscheid tusschen champignon en amanieten kon aan een flinke partij champignons worden gedemonstreerd (op een afzonderlijk tafeltje lagen zij bovendien naast elkaar); de druipende inktzwammen, de verkleurende en de parasiteerende boleten, de bekende op formaline geconserveerde *Polyporus tuberaster* (zie Mededeelingen, deel XI en XV, resp. blz. 85 en 131) uit den Alkmaarder hout op zijn enorm sclerotium, de biefstukzwam, de geweldige *Polyporus giganteus* en de groote bollen van *Bovista gigantea*, zij waren voor tal van bezoekers even zoo vele openbaringen.

Kwamen de bezoekers daarna in de kleine zaal, dan bewonderden zij allereerst de lantaarnplaatjes, waagden een blik door de miskroskopen en verbaasden zich dan bij Schweers' suggestieven stand over den sporenval, om onmiddellijk daarna met belangstelling kennis te nemen van de ouderwetsche, den meesten hoogstens bij name bekende, tonderdoozen en de tonderzwam. De dames bezichtigden met kennersblik het keurige handwerk, waarbij paddenstoelen met alleraardigst effect als versieringsmotief waren gebruikt. Daarnaast konden de bibliophilen hun hart ophalen aan

de oude werken, waarin paddenstoelen behandeld werden (inzending van Lütjeharms) en aan de klassieken van Teyler's museum en van Meulenhoff; uit de bibliotheek van de Ned. Myc. Ver. waren meer moderne standaardwerken en populaire boeken aanwezig. Tegenover het herfstlandschap der padvindere stelde de Plantenziektenkundigen Dienst voor elke groote groep van zwammen een of twee voorbeelden ten toon van plantenziekten, die door tot die groep behorende zwammen worden veroorzaakt; de roestzwammen met haar interessante levenswijze trokken daarvan de aandacht, evenals de groen, rose, oranje en zwart, afhankelijk van de zwam, die er in woekerde, verkleurde stukken hout. Aan de andere zijde dier tafel waren de reeds meermalen tentoongestelde, maar toch altijd weer interessante foto's te zien van zwammen, die insecten doodden en van de vaak vernuftige wijzen, waarop men, helaas zonder veel succes, getracht heeft ze te kweken en te verbreiden. Als nieuwigheid waren daarnaast kevers (*Brachyderes incanus*) te zien, aangetast door *Hirsutella fusiformis* Sp., die in lange dikke ranken uit hun lichaam groeide (inz. van het Laboratorium voor entomologie der Landbouwhoogeschool.)

Op de tafel daartegenover stond een kleine inzending van het Centraal Bureau voor Schimmelcultures te Baarn van de theeschimmel en het met behulp daarvan bereide theebier, waarover het vorig jaar nog al ophef is gemaakt als middel tegen rheumatiek, aderverkalking en nog meer. In een der volgende nummers van *Fungus* zal waarschijnlijk een stukje hierover verschijnen, zoodat ik hier volsta met de vermelding, dat de smaak van het theebier velen medeviel en verscheidenen het zelfs bepaald lekker vonden. — Hiernaast had conservator Lütjeharms een gedeelte der verzameling van de Nederl. Mycologische Vereeniging (in het Rijksherbarium te Leiden) ten toon gesteld.

De collectie der Nederl. aardsterren van Kits van Waveren, zoodat de van het normale afwijkende vormen daarvan van v. Eyndhoven namen een tafel in met een deel van het herbarium Polyporaceëen van Donk; dit was meer een tafel voor de kenners dan voor de leeken. Langs een kleine expositie teekeningen en etsen van paddenstoelen van ons commissielid de kunstschilderes Suze de Lint, die aan natuurgetrouwheid kunstvaardige wedergave paarden, kwam men via den stand van de Spaarkas, waar het paddenstoelenganzenvord groote belangstelling trok bij de jeugd, aan de keuken, wier geuren reeds uit de verte de gedachten aan culinaire geneuchten opriepen. Met geen moment verslappende animo waren Mevr. de Visser c.s. aanhoudend door bezig de tallooze liefhebbers, die zich daar verdrongen, proefjes te geven van zoowel op een eenvoudige als ik zou haast zeggen op de meest geraffineerde wijze bereide paddenstoelen. Het was daar wel het drukste hoekje der tentoonstelling, en de bescheiden hulde, die

den dames dezer afdeeling met Mevr. de Visser aan het hoofd namens de Vereeniging tegen het sluitingsuur werd gebracht, was dan ook welverdiend. In deze hulde werden nog enkele der boven reeds genoemde bescheiden „werkbijen" betrokken, en Mevr. van Schaik, wier vroolijke opgewektheid bij haar verschijnen in de zaal telkens weer de vermoeide commissieleden nieuwen moed had gegeven, werd niet vergeten!

Ten slotte wil ik nog vermelden, dat ons lid, de heer J. W. A. van Steijn, ons tijdens de tentoonstelling verblijdde met een partij postpapier voorzien van een door hem in den hem eigen stijl ontworpen briefhoofd, dat ik niet beter dan met de woorden: smaakvol en gedistingeerd, kan omschrijven. Voor dit bewijs zijner voortdurende belangstelling breng ik den heer v. Steyn hier nogmaals dank.

Nog zij medegedeeld, dat als onmiddellijk gevolg der tentoonstelling een 30 nieuwe leden onze zoo gedunde gelederen zijn komen versterken. Mogen zij van hun lidmaatschap voldoening smaken!

Van één belangrijk ding hebben zij zich tijdens deze tentoonstelling kunnen overtuigen, nl. van de buitengewoon prettige en kameraadschappelijke geest, die heerscht onder de leden der Nederl. Mycologische Vereeniging, hetgeen ten gevolge heeft, dat in de meest aangename stemming door allen wordt samengewerkt. Deze stemming kwam wel tot culminatie in het gezellige gezamenlijke middagmaal in de Leeuwerik, waar geregeld een 20, soms meer, leden bijeen waren.

Alles bijeengenomen, eindig ik met te concluderen, dat deze tentoonstelling m.i. de best geslaagde van alle geweest is.

De 15de, tevens jubileumtentoonstelling was een mycologische gebeurtenis, der 25-jarige Nederlandsche Mycologische Vereeniging onder hare Koninklijke Beschermvrouwe ten volle waardig!

Allen, die er aan hebben medegewerkt, kunnen er met groote voldoening op terugzien!

T. A. C. SCHOEVERS.

DANKBETUIGING

Namens het bestuur der Ned. Mycol. Vereeniging zij op deze plaats een woord van groote erkentelijkheid en hartelijken dank gericht tot het gemeentebestuur van Haarlem voor de buitengewone medewerking, welke het vóór en bij het tot stand komen van de paddenstoelententoonstelling in de Gemeentelijke Concertzaal heeft willen verleenen. Niet het minst hieraan is het groote succes der expositie te danken geweest. Bijzonder te waardeeren viel de welwillendheid, waarmede wethouder Roodenburg het bezoek van duizenden schoolkinderen op Maandag 9 Oct. jl. mogelijk heeft gemaakt.

Zeer veel dank is ook verschuldigd aan de Haarlemsche pers, die zich heeft uitgesloofd om steeds opnieuw de aandacht der ingezetenen door woord en beeld op de tentoonstelling te vestigen, wat dan ook tot gevolg heeft gehad, dat het aantal bezoekers elken dag weer de verwachtingen overtrof.

ONS TWEEDE EERELID

Het moge de redactie vergund zijn, hier nog even speciaal te vermelden, dat aan den afgetreden voorzitter, Dr J. S. Meulenhoff tijdens de opening van de jubileumtentoonstelling te Haarlem het eerelidmaatschap der Ned. Mycol. Vereeniging is aangeboden. Met deze verdiende onderscheiding wenschen wij den heer Meulenhoff van harte geluk.

BELANGRIJK BERICHT

Het ligt in de bedoeling, ter eere van het 25-jarig jubileum onzer vereeniging, bij de firma Begeer een penning in brons of in zilver te laten slaan. Een voorloopig ontwerp van deze penning, die 41 mm groot zal worden, lag ter inzage op de tentoonstelling, maar dit wordt, aangezien het niet ieders goedkeuring kon wegdragen, volgens speciale aanwijzingen veranderd. Aan de voorzijde zullen eenige paddenstoelen (Boleten of Psalliota's) afgebeeld worden, aan de achterkant komt een inscriptie, betrekking hebbende op het zilveren jubileum. De kosten, die voor de vereeniging aan het slaan van deze penning verbonden zullen zijn, bedragen 75 gulden. *Voor de leden wordt een exemplaar beschikbaar gesteld in brons voor f 1,75 en in zilver voor f 4,—.* Wanneer er nu maar genoeg van die penningen worden besteld, zullen de onkosten voor de vereeniging gering zijn, doordat in de genoemde bedragen een klein beetje winst zit. Deze winst komt dan natuurlijk in mindering van de bovenvermelde 75 gulden.

Op de tentoonstelling, waar in een ietwat afgelegen hoek van een der zalen een inteeckenlijst lag, zijn reeds besteld: 17 stuks in brons en 10 in zilver.

Het bestuur verwacht echter niet anders, dan dat elk lid gaarne een dergelijke penning, waarvan ontwerp en uitvoering ongetwijfeld bijzonder fraai zullen zijn, tegen den zoo laag mogelijk gehouden prijs van f7,75 of f 4,— zal willen hebben. Het zal immers een stoffelijke herinnering zijn aan een 25-tal vervlogen jaren, waarin de mycologie zich, dank zij tal van ijverige en nauwgezette beoefenaars, heeft ontwikkeld tot een wetenschap, die er in alle opzichten mag zijn en tegelijkertijd een waardevol souvenir, dat een trotsch getuigenis aflegt van het belangrijke aandeel, dat de Nederl. Mycologische Vereeniging daarin en van het succes, dat zij daarmee gehad heeft!

Om het den leden zoo gemakkelijk mogelijk te maken, is in dit nummer een inteekenbiljet opgenomen. Aan alle leden, die niet op de tentoonstelling hebben ingeteekend wordt dringend verzocht, dit biljet zoo spoedig mogelijk ingevuld en onderteekend aan den redacteur van *Fungus* te willen opzenden. **Er behoeft nog geen geld te worden overgemaakt.** Op zeer veel bestellingen wordt gerekend! Helpt allen mee, het slaan van de jubileumpenning mogelijk te maken!

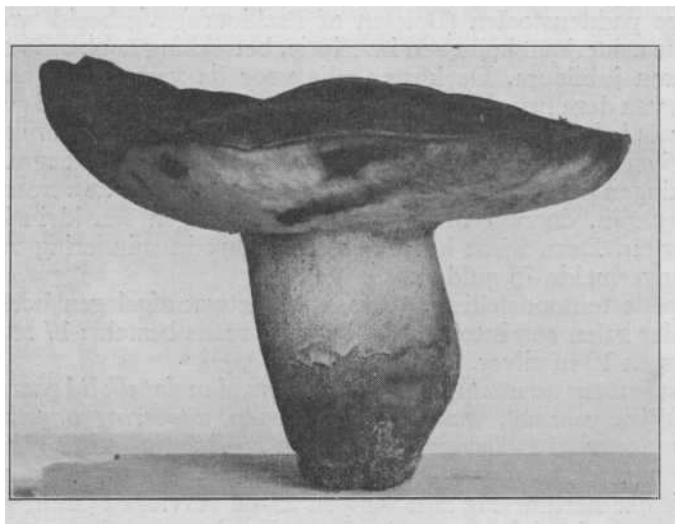
DE V.

BIJ DE LOSSE FOTO

De inliggende foto, opgenomen door „Polygoon”, vertoont het bestuur der Nederl. Mycol. Vereeniging en verschillende Commissieleden temidden der jubileumzwammen.

Het zijn van links naar rechts de dames: Mevr. Ruys, Mevr. Meulenhoff, Mej. de Lint en Mevr. van Schaik en de heeren: Ligtberg, Boting, Brakman, Meulemeester, Ruys (eereid), Donk, Meulenhoff (eereid), Lütjeharms, Schweers, Schoevers, v. d. Lek, Oort, de Veye, van Schaik en van Eyndhoven.

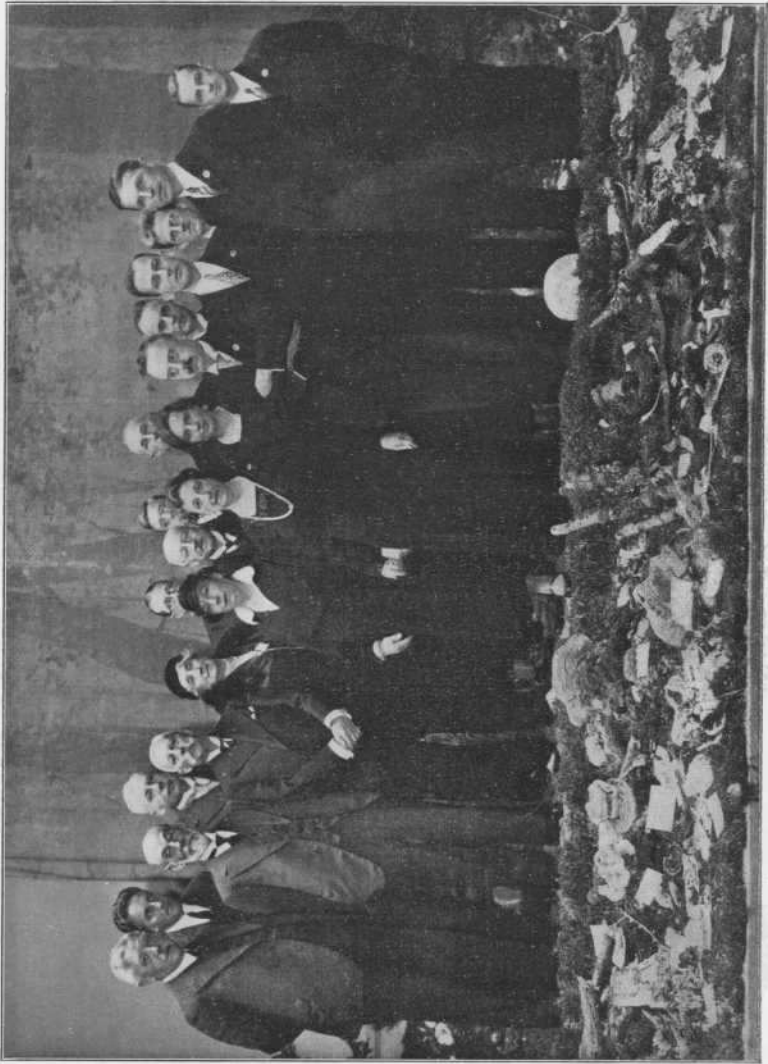
MERKWAARDIGE VONDSTEN IN HET NAJAAR 1933

Tot de merkwaardige vondsten, door Dr Oort en mij dezer dagen gedaan, mogen m.i. de beide volgende wel gerekend worden:

1. *Boletus impolitus* Fr., *de Fijne Goudporie*.

Deze boleet behoort ongetwijfeld tot de zeer zeldzame. Dit neemt niet weg, dat ik gemeend heb goed te doen met haar een Nederlandschen naam te geven. Hierop kom ik aan het slot nog wel terug. Fries heeft dezen paddenstoel „impolitus” genoemd, met dit gevolg, dat ze thans ook in het Fransch veelal

aangeduid wordt als „impoli, dépoli” of „non poli” en in het Engelsch als „unpolished”. Kan men, met allen eerbied voor den grooten Zweed, nu een onmogelijker naam voor een paddenstoel bedenken, dan „de ongepolijste”! De Nederlandsche naam, die ik hierbij voorstel: de fijne goudporie (-boleet) is ontleend aan een van de meest opvallende kenmerken, de schitterend gele onderzijde van den hoed, de poriënzijde. Zulke goudgele poriën vindt men slechts bij enkele soorten. Ook *Boletus subtomentosus* heeft ze, maar daar zijn ze in den regel, althans bij volwassen exemplaren, wijd en hoekig; bij *B. impolitus* zijn ze veel nauwer, vandaar dus: de Fijne Goudporie.

Hiermede heb ik dan tevens een van de beste kenmerken van deze boleet genoemd. Het is niet onmogelijk, dat ze nog al eens voorbij geloopt wordt; vooral als men er bovenop ziet, kan men haar licht voor het gewone Eekhoortjesbrood, *B. edulis*, aanzien. Neemt men de zwam echter op, dan is die prachtige goudgele onderzijde (ook de steel is in hoofdzaak geel) een ware verrassing. Die fijne gele poriën en de steel vertoonen ook bij druk niet de minste groene of blauwe verkleuring.

Een ander belangrijk onderscheid met *B. edulis* is, naar het mij voorkomt, ook in de standplaats gelegen: *B. impolitus* schijnt in ons land — evenals trouwens ook in Duitschland — wel zeldzaam te zijn. Ik vond haar voor het eerst in 1923 in het Bosch van Hemmen, in de Betuwe. (Zie Mededeeling XIV, p. 40.) Wij hebben hier te doen met een park van gemengd loofhout, o.a. ook eiken, op kleigrond. De exemplaren, die wij hier te Wageningen vonden, in de onmiddellijke nabijheid onzer laboratoria, groeiden eveneens op klei, onder eiken. Dit klopt volkomen met wat Kallenbach vermeldt in zijn groot werk over „Die Röhrlinge”, blz. 9: „Liebt etwas lehmligen Boden...” „am einen Standort unter Rotbuchen und Eichen, am anderen unter Eichen, Hainbuchen und Linden, sodasz die Eiche der Begleitbaum zu sein scheint”. Ook Fries vermeldt „in quercetis”. Oudemans geeft in zijn Révision een goede beschrijving van deze soort en vermeldt, dat dr Hartsen haar in 1863 bij Bunnik gevonden heeft, eveneens in eikenbosch.

De determinatie van onze exemplaren staat wel volkomen vast. De tabel, die Kallenbach gegeven heeft in het Zeitschrift für Pilzkunde (Bd 9, 1930, p. 182—187) voert zonder eenige weifeling tot *Boletus impolitus* en wel langs dezen weg, die ons tevens de hoofdkenmerken leert: Steel zonder ring, buisjes niet kort (tot eenige cm lang), geen parasiet (*B. parasiticus*), op den grond, niet op hout groeiend, niet scherp noch bitter van smaak; hoed droog, niet slijmig, buisjes niet wit, bruin, rose of rood; niet op de berkenboleet gelijkend, met fijne poriën, zonder net op den steel, vleesch niet blauw verkleurend; hoed zonder schubjes (zooals bij *B. variegatus*), vaal-bruin; steel geel, soms wat roodachtig, vleesch lichtgeel, zoo blijvend: *Boletus impolitus*.

Een nauwkeurige vergelijking met de uitvoerige beschrijving, die Kallenbach in zijn „Röhrlinge” gegeven heeft (zie ook Zeitschrift für Pilzkunde Bd. 6, 1927, p 5) stelt het boven allen twijfel, dat wij bij onze vondsten met *Boletus impolitus* te doen hebben; ook al was de overeenkomst met de door Kallenbach gegeven afbeeldingen nu niet zoo treffend, als men wel zou wenschen. In deze afbeeldingen toch overheerschen de gele en oranje tinten wel wat sterk. De tekst vermeldt echter voor de hoedkleur: vaal tot bleek-okerkleurig, later nauwelijks wat donkerder, bij druk bruinvlekkig.

Boletus impolitus is volgens Kallenbach over een groot deel van Europa verspreid en ook in Noord-Afrika en Noord-Amerika waargenomen, maar overal is zij, naar het schijnt, zeldzaam. In onze Mededeelingen heb ik haar in geen enkel excursie- of tentoonstellingsverslag aangetroffen; de eenige keer, dat zij vermeld wordt, is de bovengenoemde van 1923. Maar, zooals ik reeds opmerkte, het is niet uitgesloten, dat zij wel eens voorbij geloopt wordt. Zij bereikt niet zelden de grootte van *Boletus edulis*. Het hier afgebeelde exemplaar had een middellijn van circa 13 cm, maar de hoed kan wel 20 à 25 cm worden. Men geve er dus eens goed acht op, vooral wanneer men boleten onder eiken aantreft. Kenmerkend zijn vooral de fijne, goudgele po-

riën, de gele steel, die een eigenaardig fijn-warrig oppervlak heeft, dat — onder de loupe gezien — iets doet denken aan den steel van de berkenboleet (*B. scaber*) en het volkomen ontbreken van blauwe verkleuring. De vlekken, die onze afbeelding op de poriënzijde laat zien, zijn dan ook niet blauw of groen, maar bruin. De vlekken onder aan den steel zijn rood; deze roode kleur kan ook hooger op den steel in den vorm van vlekken of strepen zichtbaar zijn.

Kallenbach vermeldt voorts een eigenaardigen, soms carbolachtigen geur, maar daarvan was bij onze exemplaren niet veel te bemerken.

2. *Lactarius pallidus Pers., de Bleekgele Melkzwam.*

Het is met deze melkzwam een eigenaardige geschiedenis. In ons land schijnt ze wel heel zeldzaam te zijn. Dit althans moet men wel afleiden uit het feit, dat ze in onze Mededeelingen en in *Fungus* maar een hoogst enkele maal genoemd wordt: In geen enkel verslag der tentoonstellingen, waar toch meermalen mooie series van melkzwammen prijkten, vind ik *Lactarius pallidus* genoemd; evenmin in de lijsten van Cath. Cool, waarin zij de merkwaardige en zeldzame paddenstoelen noemt, die haar werden toegezonden. Ik vind deze melkzwam alleen vermeld in twee excursieverslagen, nl. in Mededeeling X (p. 31) en in *Fungus* IV, afl. 2, p. 27. De eerste vermelding heeft betrekking op een excursie bij Denekamp, de tweede in de omgeving van Ruurlo. Daartegenover staat, dat Ricken haar in zijn „Blätterpilze” aanduidt als „häufig” en haar in zijn *Vademecum* zelfs twee sterretjes geeft, het teeken voor de „überall und häufig vorkommenden Arten”. Wel wat in strijd hiermede, zegt hij (Blätterpilze, p. 33), dat *L. pallidus* uitsluitend in beukenbosch voorkomt. Moeten wij nu hieruit afleiden, dat deze soort in Duitschland in beukenbosschen algemeen te vinden is en, als uitlooper van dit verspreidingsgebied, bij ons alleen in het Oosten voorkomt?

Behalve de beide genoemde vindplaatsen tref ik in onze mycologische literatuur alleen nog aan Driebergen. Hier werd zij door Six in Oct. 1863 gevonden (Oudemans, Révision, p. 156). En nu ontdekten dr Oort en ik haar (29 Oct.) in het zgn. Bosch van Hemmen, in de Betuwe. Van de vier ons thans bekende vindplaatsen zijn er dus drie wel oostelijk, maar de oudste, die van Six, vñj centraal gelegen.

Er rijst echter nog een moeilijkheid: De meeste schrijvers, die ik er op nasloeg, zeggen, dat *Lactarius pallidus* in beukenbosch gevonden wordt, zoo Bresadola, Bigeard et Guillemin, Costantin et Dufour en Ricken. (Ook bij de vindplaats te Driebergen wordt vermeld: in beukenbosch.) Ricken zegt zelfs uitdrukkelijk, dat ze uitsluitend in beukenbosch te vinden is en voegt er nog bij: „Schon durch den Standort ziemlich bestimmt.” Nu vindt men in het genoemde bosch — eigenlijk niet veel meer dan een groot buiten — verschillende houtgewassen, eiken, sparren, ook veel struikgewas (vooral sneeuwbes), maar geen beuken. Aan de juistheid van onze determinatie (die bovendien nog door dr Meulenhoff bevestigd werd) valt echter niet te twijfelen. De soort is zeer goed gekenmerkt door de bleeke, gele tot lichtbruin-vleeschkleurige tint, die alle deelen vrijwel gelijkmatig vertoonen; daarbij heeft de hoed geen spoor van zones. De blijvend witte melk is niet scherp, evenzoo het vleesch; hoogstens een heel zwak scherpe nasmaak. Ook de overeenkomst met de afbeelding bij Cooke was vrijwel volkomen. Is deze soort dan toch niet zoo streng beperkt tot beukenbosch als vele schrijvers meenen? De heer Swanenburg de Veye deelde mij, wat de vindplaats bij Ruurlo betreft, nog mede, dat ook hier het feit, dat dit niet in beukenbosch was, de vinders even aan de juistheid der determinatie deed twijfelen, maar dat ook zij de overtuiging kregen met *L. pallidus* te doen te hebben.

Waarnemingen over deze melkzwam, waarbij vooral ook goed gelet wordt op de boomsoort, waarbij zij werd aangetroffen, zullen ons hoogst welkom zijn.

Een enkel woord dan nog over de Nederlandsche namen: Het belang van goede Nederlandsche benamingen voor onze paddenstoelen is mij in den loop der tijden steeds duidelijker geworden. Ik zal hier niet herhalen, wat ik hier

over vele jaren geleden schreef (Paddenstoelenboekje, dl I, p. 38). Ik wil thans alleen wijzen op het volgende: De wetenschappelijke nomenclatuur is nu eenmaal onverbreekbaar vastgekoppeld aan het steeds wisselend inzicht der systematici. Het gevolg daarvan is: een telkens wijzigen van vele namen. Geslachten worden gesplitst, terecht of ten onrechte; soortnamen soms tot geslachtenamen verheven enz., als gevolg van de herhaalde veranderingen in de begrenzing der geslachten en van de uiteenlopende opvattingen van de verwantschap der soorten. Het spreekt van zelf, dat dit niet alleen voor de paddenstoelen geldt: Voor de Japansche Kwee b.v. heb ik mij achtereenvolgens moeten inprenten: *Pirus Japonica*, *Cydonia Japonica*, *Chaenomeles Japonica*. De paddenstoelen-amateur vraagt niet: „Hoe is die paddenstoel genoemd door mijnheer X of Y, maar hij vraagt: „Welke paddenstoel is dit?” Het lijkt mij noodzakelijk, dat wij op deze eenvoudige vraag een eenvoudig antwoord kunnen geven. En zeker geldt dit voor de jeugd en voor de beginners, die van de verschrikkingen der nomenclatuur nog geen flauw denkbeeld hebben! Er valt echter aan deze Nederlandsche namen nog heel wat te verbeteren. Voor alle op- of aanmerkingen, vooral echter voor treffende namen, die hier of daar spontaan zijn opgekomen, zal ik hoogst dankbaar zijn.

VAN DER LEK.

UIT WALCHEREN

Dat Walcheren is een bijzonder land. Ik woon er nog maar luttele maanden, en geraak meer en meer van de bijzonderheid van dit eiland overtuigd. Fossielen uit veel tertiaire en quartaire lagen, liggen er voor 't oprapen langs de stranden; en wat een plantenrijkdom! Argeloos wandelend op een warmen zomeravond langs de kust bij Vlissingen, kom ik tot mijn verrassing *Beta maritima* tegen. En een ander maal ontdek ik *Trifolium scabrum* of de teere *Vicia gracilis* tusschen riet en vlooienkruid. Gebotaniseerd heb ik echter nog in 't geheel niet, alleen 't eiland maar wat verkend, en toevallige vondsten van phanerogamen medegenomen. Op mycologisch terrein waren mijn verwachtingen niet al te hoog gespannen. Weliswaar vond ik in Mei en Juni reeds een paar maal *Psilocybe ammophila*, maar dit is nu eenmaal geen zeldzaamheid voor wie op de goede plaatsen zoekt. Ik heb dit merkwaardige ding met zijn wortelvormig verlengde steel, ook in de Zuidhollandsche duinen vaak gevonden op de uiterste duinreef, ja, op voorduintjes, in 't barre zand. In 't begin van Juli vond ik wel enkele andere soortjes, maas geen opvallende verschijningen, tot ik 14 Juli wakker geschud werd door de ontdekking van een *Lepiota*, bij 't kasteel Westhoven onder Domburg, die niet zoo dadelijk was thuis te brengen. Ricken bracht me op *demisannula*. De diagnose was wel tamelijk bevredigend, en ik berustte voorloopig, tot ik Konrad et Maublanc doorbladerend, plotseling tot mijn blijdschap de zwam voor me zie onder den naam *Lepiota irrorata* Quélet. Ook *Bresadola* beeldt deze zwam af. (*Icon. Mycol. Tab. XLI.*)

En nu zal ik U niet langer vervelen met het noemen van een aantal soorten van matige zeldzaamheid, zooals daar zijn *Inocybe jurana* Pat., *Boletus versicolor* (althans wat wij in Nederland daaronder plegen te verstaan), *Mycena leptoccephala* Fr. sens. Lange (spitse cystiden, sporen 10-12 μ , berijpte hoed), *Mycena parabolica* met zijn violette glansen, *Mycena pelianthina*, *haematopoda* var. *marginata*, of *citrinmarginata* (zuszje van *avenacea*, maar stellig andere soort), *Volvaria pusilla*, *Phlegmacium triumphans*, *Pluteus granulatus*, *phlebophorus*, *nanus* var. *lutescens*, *Marasmius recubans*, *Tricholoma grammopodium*, *panaeolum*, *Pholiota spectabilis* en *cylindracea*, om slechts enkelen te grijpen uit een groote groep van fraaie vondsten, doch ik wilde U gaarne voorzetten een verzameling van exquisite rariteiten, die het hart van ieder mycoloog luider zou doen kloppen.

Dat begon met een klein *Lepiota*aatje met bruingeschubde hoed. Nergens te vinden. Tot ik me herinner dat Lange in dl. V een supplementje geeft op de *Lepiota*soorten die hij in dl. II beschrijft. En inderdaad kan ik tot mijn ver-

rassing mijn *Lepiota* identificeeren als *minuta* Lange. Cystiden, sporen, alles klopt als een bus.

Zondag 8 Oct. bezocht ik 't zelfde plekje, wéér *minuta* in een paar exemplaatjes, óók castanea met zijn opvallende sporenvorm, maar bovendien nog een *Lepiota* met fraai rose satijnen glanzes op zijn hoed, en in 't centrum coquette opstaande rose schubbetjes. Géén *cristata*, de sporen lijken er niet op. Wat dan ? De voortreffelijke en onmisbare Lange brengt me weer op 't goede spoor. Mag ik U voorstellen Lepiota Forquignoni, een verfijnd aristocraat in bal-masqué costume tusschen de nuchtere wereld van plompe *Tricholoma*'s en houterige *Russula*'s ? Wat een *Lepiotaland*, en ik vond nog felina en naucina.

Maar wie strooide een zak met erwten uit over 't pad en die boomstomp ? Mannetje aan mannetje, als vogeltjes in een nest, voorzichtig, trapt er niet op. Wat is het ? *Psathyrella disseminata* ? ? Geenszins. De steel is dik, de opbouw is grover, nog zijn de lamellen wit. *Hypholoma hydrophilum* ? Nu zijn we er dichter bij. 't Is inderdaad een Hypholoma, maar pilulaeforme, na verwant aan de vorige, doch er zonder twijfel van verschillend in sporen, cystiden en habitus.

Tot de fraaiste vondsten behoort stellig ook *Coprinus phaeosporus* Karst. sens. Lange, een miniatuur *comatus* zooals Lange opmerkt, maar zonder ring. De sporen zijn purperkleurig en onder het microscoop tamelijk doorzichtig, terwijl de hyphen der hoedbekleding van grillig gekromde en vertakte uitsteeksels zijn voorzien. Nog een dwergje is *Coprinus cordisporus*. Het grootste hoedje dat ik kon ontdekken mat vóór de "ontploffing" 1 mm in breedte, en evenzooveel in de hoogte. De sporen, bekeken terwijl ze nog bevestigd zijn aan de basidiën, vertoonen een afgeronde driehoeksvorm. De gezichtslijn valt hier dus nagenoeg samen met de lengteas der sporen. Als de sporen echter vrij zijn, bemerken we meer ovale contouren; de lengteas der sporen staat dan immers grootendeels loodrecht op de gezichtslijn. In andere standen krijgen de sporen meer een citroen- of een hartvorm. Lange geeft er een afbeelding van, en tevens een teekening van den producent.

Interesseert het U nog dat ik een allergekste *Hebeloma* ontmoette met een *collarium* als *Marasmius rotula* ? Dit *collarium* is constant voor de niet zeer jonge exemplaren. Ik vond de soort ook in September '28 in een bosch bij Wessum in Westfalen. De beschrijving van *subcollarium* volgens Rea klopt volkomen, evenzoo de afbeelding in Cooke.

En boezemen de paupers onder de paddenstoelen, *Inocybe*, U voldoende belang in, om U te doen vernemen dat ik een heel merkwaardige, en vermoedelijk wel nieuwe soort vond? En nu zit het merkwaardige niet in de nieuwigheid, want dit feit alleen zou de zwam nauwelijks de moeite van vermeden waard doen zijn, doch in de volgende combinatie van eigenschappen, die ik nimmer aantrof bij de bijna 100 soorten, die ik tot nu toe uit ons land van dit gesmade geslacht onder oogen heb gehad:

1. *Alle* basidiën zijn tweesporig. (Dit nam ik nog slechts eens bij een *Inocybe*-species waar.)
2. Cystiden afwezig, of in klein tot groot aantal aanwezig. (Ook nog slechts eens door mij waargenomen, bij exemplaren van éénzelfde soort van éénzelfde vindplaats, dus bij doorelkaar groeiende exemplaren.)
3. Ook de grootte der cystiden varieert bij verschillende exemplaren, bij 't ééne schommelend om 40, bij 't ander schommelend om 60 μ !

Een soort die tot allerlei vragen en speculaties aanleiding zou kunnen geven. Zoo wisselt macroscopisch slechts de breedte der lamellen vrij belangrijk, terwijl ik overigens geen gemakkelijk te fixeeren verschilpunten tusschen de diverse exemplaren kon ontdekken. Ik hoop nog eens een extra wintervoorraad in te kunnen slaan, om uit te maken of er mogelijk een correlatief verband tusschen lamellenbreedte en cystidenfrequentie en -grootte bestaat.

Maar thans vrees ik U te gaan vervelen met te lange uitweidingen, en keer, na dit in der haast getikte overzichtje, waarin ik wilde getuigen van de rijk-

dom der Walchersche mycoflora, tot de schrijftafel terug, waar een pyramide van zwammen 't schrijven onmogelijk maakt.

HUIJSMAN.

PLEUROTUS (RHODOTUS) PALMATUS (BULL. EX. FR.)

Het was in de laatste dagen voor de tentoonstelling en hoewel ik tot mijn spijt geen vacantie meer had, om mijn bescheiden krachten in dienst der commissie te stellen, keek ik buiten toch goed uit. Want, nietwaar, je komt misschien iets tegen wat de moeite waard is voor de tentoonstelling. Zoo ging ik op een middag door Groenendaal naar huis met een mooie Pleurotus ulmarius als buit. Bij een bruggetje zag ik eenige paddenstoelen op een wilg groeien. De wilg (*Salix alba*) kende ik wel maar de paddenstoelen niet. Afplukken en in papier pakken was het werk van een oogenblik. De hoeden hadden een opvallend mooie rose kleur, evenals de plaatjes en de steel. Door de excentrische steel leek het ding op een Pleurotus.

Het was al namiddag en als ik mij haastte, kon ik nog wel iemand in de tentoonstellingszaal aantreffen. Ik vond nog alle menschen druk bezig en mijn vondst werd herkend als Pleurotus (*Rhodotus*) palmatus, een zeldzame verschijning in ons land. De heer Lütjeharms, conservator onzer vereeniging, was zoo vriendelijk, mij na de tentoonstelling een beschrijving der soort te sturen.

Deze beschrijving luidt als volgt:

Soortkenmerk: Vrijwel de geheele paddenstoel rose tot vleeschkleurig.

Hoed: cirkelrond tot niervormig, 4—7 cm in diameter, vrij stevig, gewelfd, bedekt met een vrij dikke gelatineuze, niet kleverige laag, die door opstaande ribben een netvormige tekening kan hebben. Rand aanvankelijk sterk ingerold.

Lamellen: vrij wijd uiteen, ongelijk van lengte, vrij breed en dik, stevig, rose-vleeschkleurig, aan een collarium vastgehecht.

Steel: excentrisch, stevig, glad of gestreept, gebogen, niet gelatineus, vleeschkleurig, glanzend, $\pm 5 \times 0,8$ —1 cm.

Vleesch: dik, vleeschkleurig. Geur: aangenaam. Smaak: iets samentrekkend. Sporen: in massa okerkleurig of rose. Onder het microscoop kleurloos, rond, met apiculus, stekelig-wrattig, 5—6(—7) μ .

Groeiplaats: op boomen, vooral iepen en wilgen. Zeldzaam.

De zwam wordt voor Nederland reeds opgegeven door Oudemans (Rev. I, p. 133) nl. voor Amsterdam en Zuid-Beveland. Verder werd ze waargenomen door J. Heimans, Nov. 1927, Amsterdam, W. E. v. Embden, Oct. 1927 te De Bilt, W. Porte, 1930, Med. Ned. Myc. Vereen. XXI, p. 36 en H. Boting, Heemstede, Oct. 1933.

Over deze zwam bestaat nog een uitvoerig artikel van Pouchet in het Bulletin de la Soc. Myc. de France.

H. BOTING.

Ongeveer een week na de tentoonstelling kreeg ik van den heer Joman een paar prachtige exemplaren van deze soort toegezonden uit de omgeving van Amersfoort.

DE VEYE.

BOLETUS RHODOXANTHUS (KROMBH.) KBCH.

Op 22 October jl. vond ik in „Naaldenveld” bij Aerdenhout een Boletus-soort, die ik niet kende. Het gevonden exemplaar geleek in veel opzichten op *Boletus satanas* Lenz, doch de beschrijving hiervan klopte niet geheel.

De heer Swanenburg de Veye, wien ik de zwam opzond, kon deze determineeren met Kallenbach's werk als *Boletus rhodoxanthus* (Krombh.) Kbh. De soort is, hoewel reeds eerder bij Haarlem gevonden, zeer zeldzaam en

schijnt nog minder voor te komen dan *Boletus satanas*. Haar verspreidingsgebied beperkt zich tot dusver tot Denemarken, Duitschland, Nederland, Oostenrijk en Zwitserland; zij is overal zeldzaam. *Boletus rhodoxanthus* moet vooral in eiken- en beukenbosch voorkomen; mijn exemplaar groeide onder eiken.

Omtrent de giftigheid dezer soort is weinig bekend. Kleine stukjes geven volgens de literatuur geen nadeelige gevolgen. Behoorlijk onderzocht is deze kwestie nog niet. Zelfs bij gebleken eetbaarheid zal echter de zwam nog zeer gevaarlijk blijven, omdat zij sterk op *Boletus satanas* gelijkt.

Enkele kenmerken van deze soort zijn: Hoed bleek, leemkleurig tot beige, droog, dikwijls iets kleverig, Vleesch zwak blauwkleurend, deze kleur meestal spoedig verdwijnend. Poriën mooi rood, althans bij oudere exemplaren. Bij jonge zwammen moeten de poriën eerst groengeel, dan goudgeel en daarna roodachtig zijn. De steel heeft een fijn rood netwerk en is hoogstens bij jonge exemplaren buigig; bij oudere steeds slank en ongeveer cylindrisch. Sporen wat smaller en slanker dan bij *Boletus satanas*, nl, 10-14 (16)/4-5 μ (*satanas* 11-15 (16)/5-7 μ).

VAN EYNDHOVEN

EEN NIEUWE VINDPLAATS VAN *LEPIOTA ODORATA* COOL.

Ons medelid Joman uit Amersfoort schrijft: De odeurzwam groeide dit jaar bij honderden langs een weg hier in de buurt, over een afstand van 2 à 3 km. Niet in een aaneengesloten rij, maar toch op talrijke plaatsen. De bodem is er hard en grof, voornamelijk grint met spaarzaam gras. Waar dit laatste de overhand neemt, zijn geen zwammetjes te vinden. Hier en daar zijn de knolletjes tot klompjes van bijna een vierkante decimeter vereenigd. Een aantal exemplaren van de vrij zeldzame *Tricholoma aggregatum* Schff, groeide er tusschen door. De ontdekker van deze nieuwe groeiplaats is de 13-jarige G. Lub uit Soesterberg.

„EDUCATION MYCOLOGIQUE”.

Onder bovenstaand opschrift schrijft Jean Lecoq in „Le petit Journal” van 16-10-33:

In de Orangerie van het Museum heeft men dezer dagen een zeer leerzame paddenstoelententoonstelling geopend. Dat is natuurlijk zeer goed en nuttig, maar eigenlijk moest men zoo'n tentoonstelling niet te Parijs maar op het platteland houden. Want te Parijs is de verkoop van paddenstoelen zeer streng gereguleerd. In de „Halles” worden slechts enkele soorten toegelaten: Eekhoortjesbrood, morieljes, koraalzwammen, hanekammen en gele stekelzwammen. Te Parijs bestaat dus geen enkel gevaar voor vergiftiging. Maar, zouden er geen maatregelen kunnen worden genomen om ongelukken te voorkomen op het platteland, waar zich dit jaar weer talrijke vergiftigingsgevallen hebben voorgedaan ?

Zwaar vergiftige paddenstoelen zijn er feitelijk maar een stuk of zes en deze zijn alle gemakkelijk te herkennen: ze hebben 'n beurs en 'n ring!

Iedere stadbewoner, al is hij nog zoo onwetend op paddenstoelengebied, kan na 'n wandeling in het bosch, onder deskundige voorlichting, de amanieten even goed onderscheiden als iedere mycoloog.

Vroeger heb ik een apotheker gekend, die in een groot dorp, dicht bij Parijs, woonde. In het paddenstoelenseizoen ging hij naar het bosch, zocht daar 'n paar echte *Amanita*-typen, stelde die voor zijn winkelraam uit met deze waarschuwing: „Voilà les champignons qui tuent”.

Dit voorbeeld verdient ten volle door apothekers in steden en dorpen te worden nagevolgd. Wat de dorpen betreft waar geen apotheker gevestigd is, daar zou de onderwijzer nuttig werk in deze kunnen verrichten. De onderwijzer, die de paddenstoelen natuurlijk behoort te kennen, zou de gevaarlijkste amanieten kunnen plaatsen „derrière le grillage où l'on affiche les communications municipales”.

Dit zou de beste manier zijn om het publiek in te lichten en dan zouden de menschen-moordenaars onder de paddenstoelen minder van zich doen spreken.

FR. WILHADUS.

MYCENA'S GEVRAAGD!

Wie kan ondergeteekende helpen aan ontwikkelingstoestanden van soorten van het geslacht *Mycena*? Indien men massa's *Mycena*'s weet, zullen daarbij allicht jonge en jongste ontwikkelingsstadia voorkomen in of boven den grond. Deze heele kleine knopjes (vanaf grens der zichtbaarheid) tot volwassen stadia toe, worden ten zeerste op prijs gesteld. Kan men ze met kluit of stuk hout opzenden, dan kunnen ze door mij worden gefixeerd. Zoo niet, dan is chroomzuur 1 % een gemakkelijk te verkrijgen en waarschijnlijk voldoende fixeermiddel. Na overbrenging in 't fixeermiddel is 't dan echter wel gewenscht de knopjes en paddenstoeltjes even onder een luchtpomp te brengen en de lucht eruit te pompen, zoodat ze zinken. In 't fixeermiddel kunnen ze dan naar mij gezonden worden, in een fleschje, waarna ze verder behandeld zullen worden. S.v.p. naam van de soort bijvoegen. Vooral *Mycena epipterygia* zal worden gewaardeerd. Maar zonder de allerjongste stadia is 't materiaal voor onderzoek onvoldoende!

Onkosten worden gaarne vergoed.
Amersfoort, Paulus Buyslaan 6.

Dr A. F. M. REIJNDERS.

NIEUWE LEDEN

Beukers, Mej. H. C. M., v. d. Does de Willeboissingel 9, Den Bosch.
Bierens de Haan, Mr J., Schapenduin, Bloemendaal.
Blans, Mej. A., Rijperweg 12, Bloemendaal.
Brussel, J. F. van, Hoofdweg 619, Hoofddorp.
Corver-van Geuns, Mevr. A., Huize de Nis, Laren (N.H.).
Costerus-Kruseman, Mevr. A., Rijksstraatweg 32, Wageningen.
Dalhuisen, A. F. H., Roodborstlaan 2, Den Haag.
Dijk, W. van, Julianalaan 66, Overveen.
Gelder, J. G. van, Hunzestraat 45 II, Amsterdam-Z.
Haak, A., Sweelinckstraat 136, Den Haag.
Hamann, F., Antwerpsche straat 3, Bergen op Zoom.
Hirs, J. G., Middenduinerweg 38, Santpoort-Dorp.
Houten, J. G. ten, Willem Barentzstraat 64, Utrecht.
Jager, P. de, Taalstraat 54, Vught.
Janssen, J. C., Sparrenlaan 19, Aerdenhout.
Jong, mej. E. M., Roelof Hartplein 2, Amsterdam-Z.
Jurriaanse, T., Morschkade 13A, Leiden.
Kersbergen, Mej. H., Koninginneweg 1, Haarlem.
Kruseman, Mej. M., Roelof Hartplein 4, Amsterdam-Z.
Lam, Prof. Dr H. J., 's Rijks-Herbarium, Nonnensteeg, Leiden.
Leeuwen, M. van, Duinoordstraat 35, Haarlem.
Pors, G., Provenierssingel 24A, Rotterdam.
Princenhage-Kapelle, N.V., Culturen en Fabrieken, Princenhage.
Reigersman-Vollgraff, Mevr. C. E., Oranjeplein 5, Haarlem.
Reyers, Mej. J. M. E., Apotheek, Bloemendaal.
Sabelis, A., Haemstedeplein 24, Heemstede.
Scherpenberg, Ir J. P. A. van, Hooge Duin en Daalscheweg 18a, Bloemendaal.
Schutte, Dr H. W., Willemsparkweg 216, Amsterdam.
Tienhoven, Mr G. van, Enschedeweg, Aerdenhout.
Uffellie, O. F., Parkweg 26, Enschede.
Wories, Mevr. K., Naarderstraat 286a, Huizen (N.H.).
Woudt, B. D. v. 't., Leidsche Vaart 466, Haarlem.
Zeller, A. Stadionkade 72, Amsterdam-Z.

JUNIORES

Delbrück, Mej. Th., Molenstraat 7, Santpoort-Dorp.
Posthumus Meyjes, E., Reynegomlaan, Aerdenhout.

ADRESWIJZIGINGEN

Endt, H. G. van, Biltstraat 100, Utrecht.
Kortenhorst, Dr C. F., Vischstraat 27, Den Bosch.
Müller, J. R., Statenlaan 15, Bussum.
Palthe, Mevr. R. van Wulfften, Zorgvliet 9, Den Haag.
Zinderen Bakker, E. M. van, Staringlaan 29, Hilversum.
Meer, mej. Dr J. H. H. van der, Hooge Rijndijk 7d, Leiderdorp.
Hogeslag, H. J., Laareschsingel 95, Enschede.
Postma, M. H., Amstelveenscheweg 75 II, Amsterdam-Z.

MEDEDEELINGEN EN OVERDRUKKEN VERKRIJGBAAR

Van de onderstaande publicaties van de Mycologische Vereeniging zijn tegen de er achter vermelde prijzen en zolang de voorraad strekt exemplaren te verkrijgen. Bij bestelling van series reductie.

Mededeelingen van de Ned.Myc. Ver.

No	5.C. Cool.	Over de sporenkieming en het kweken van paddenstoelen	f 0.25
„	6.	Jaarverslag .12-13, Excursie Oisterwijk, September T3.....	- 0.15
„	12.	Met art. van Swanenb. de Veye en Boedijn	- 0.50
„	13.	„ „ „ o.a. van v. d. Lek, de Meyere, Broeksmit, Boedijn	-1.25
„	14.	„ „ „ „ „ Cool, Meulenhoff, Boet je, Boedijn, van Luijk	- 1.50
„	15.	Met art. „ o.a. van van Waveren (Geäster), v. d. Lek	-1.25
„	16-17.	„ „ „ „ „ Cool (Clavaria), Donk, (Canthar. etc.)	- 2.50
„	18-20.	Met art. „ o.a. van Schweers, Donk (Revisie Deel 1)	- 2.00
„	21.	„ „ „ „ „ Meulenhoff, Lütjeharms en Reynders	-2.50
„	22.	M. A. Donk. Revision der Nied. Homobasidiomycetae-Aphyllor.	- 3.50

Verder zijn nog verkrijgbaar:

Joh. Ruys, Morieljes.	Overdruk uit Elsevier		- 0.15
Een en ander over paddenstoelen. (Uitgave van de Vereeniging)			- 0.25
C. Cool.	Nederlandsche Clavaria's.	Overdruk uit Meded. 16—17	- 0.75
M. A. Donk.	De geslachten Cantharellus, Craterellus enz. in Nederland.	Overdruk uit Meded. 16-17	- 0.25
A. J. P. Oort.	De Nederlandsche Mycena's		- 0.75
M. A. Donk.	Revisie van de Nederl. Heterobasidiomycetae en Homobasid. Aphylloraceae, Deel 1, Overdr. uit Med. 18-20		- 1.50
	Bestellingen bij den Secretaris A. J. P. Oort, Ericalaan 5, Wageningen. (Gironummer 118487).		

Wie heeft de volgende nummers van Fungus over en wil deze afstaan voor het Archief van de Vereeniging? Tweede aankondigingsnummer: Jaarg. 1, No 2, 3 en 4; Jaarg. 4, No 3 en 4. Te zenden aan den secretaris, Ericalaan 5, Wageningen.

Aan wie is het juiste adres bekend van ons lid J. A. M. Rosier, N.O.I. ? Opgave verzocht aan den secretaris.

BOEKBESPREKING

G. D. Swanenburg de Veye, *Paddenstoelen in Woord en Beeld*, Deel I, serie Natuurwetenschappelijke zakboeken. Uitgave S. W. Melchior, Amersfoort. Prijs ingenaaid f 3,—, gebonden f 4,—,

De platen voor dit werk zijn ontleend aan: Dr Ludwig Klein „Gift- und Speisepilze und ihre Verwechselungen“, uitgaaf van Carl Winter's Universitätsbuchhandlung, Heidelberg. Het was een goede onderneming van den heer Melchior, uitgever te Amersfoort, om deze platen te gebruiken voor een Nederlandsche uitgave over paddenstoelen. Want of het nu drie- of vierkleurendrukken zijn (zie titelblad en annonce aan 't eind van den tekst), de meeste zijn treffend juist van kleur en vorm. De paddenstoelen staan groot in den voorgrond, een schilderachtige achtergrond verhoogt meestal het effect. Zeer goed achten wij b.v.: plaat 14, *Clitocybe laccata*, 25 *Hypholoma fasciculare*, 41 *Russula foetens*, 56 en 57 *Boletus subtomentosus* en *badius* (trouwens alle boleten zijn zeer goed), 77 *Hydnum repandum*, 89 *Scleroderma vulgare*, om maar eens wat te noemen. Bij enkele platen vinden we kleuren, die we eenigszins anders zouden willen zien, b.v. plaat 4 *Amanita pantherina*, de hoed meer chocolabruin, maar dit zijn toch uitzonderingen.

De heer Swanenburg de Veye, hoofdredacteur van *Fungus*, schreef bij deze platen een vlotten tekst. Aangezien hij gebonden was aan een aantal bestaande afbeeldingen, kon hij wel eens niet zwammen uitzoeken, die voor ons land meer in de lijn zouden gelegen hebben. Nu moet hier direct aan toegevoegd worden, dat verreweg de meeste afgebeelde zwammen ook voor ons land zeer karakteristiek zijn. Hier en daar bespeuren we toch een belangrijk hiaat. Waar blijft *Polyporus versicolor* in plaats van *Pol. umbellatus*, *intybaeus*, *ovinus*, *confluens*, *pes caprae*; waar staat *Peziza aurantiaca* in plaats van *Peziza venosa* en *onotica*, enz. ? Ook vinden we enkele zwammen, die in ons land niet of nagenoeg niet voorkomen. Maar hier was nu eenmaal niets aan te doen.

De Veye geeft eerst een algemeene inleiding, waarin hij de hoofdzaken, van wat er aan paddenstoelen (levenswijze en bouw) op te merken valt, beschrijft. Eenige textfiguren b.v. van basidiën, asci, hymenium, lamel, enz. zouden hier zeer wel aan 't voorstellingsvermogen ten goede gekomen zijn. De inleiding is voor volslagen leeken goed te volgen, de Veye verstaat de kunst van populair schrijven. Een paar opmerkingen: De groote opbloei der zwammen in 't najaar wordt o.a. toegeschreven aan de overvloedigheid van afval, die er dan te vinden is. Of dit juist is, lijkt me twijfelachtig, hoewel men het vaak leest. De pasgevallen bladeren worden m.i. niet zoo spoedig „durchpilzt“ (blz. 8). Op blz. 11 lezen we: „Alle hogere en de meeste lagere zwammen groeien en vermeerderen zich (langs ongeslachtelijken weg dus) in groote trekken op dezelfde wijze.” Het is onjuist, dat er bij de zwammen geen sexualiteit voorkomt, dit is wel geen vermeerdering of voortplanting, maar men beschouwt tegenwoordig eigenlijk de sexualiteit geheel los van de voortplanting, vooral bij lagere organismen. Ook de indeeling van het zwammenrijk is wat ouderwetsch.

Wat de beschrijvingen der soorten betreft, hier is de schrijver, die zeer veel gezien heeft, in zijn element, zoodat we in dit opzicht ons gerust aan hem kunnen toevertrouwen.

Waar we nog arm zijn aan goede Nederlandsche plaatwerken op 't gebied der zwammen, zal dit boekje (zooals de schrijver zegt „als aanvulling”) goede diensten kunnen bewijzen.

A. F. M. REIJNDERS.

TENTOONSTELLINGS- EN EXCURSIEVERSLAGEN

9 October, Excursie „Elswout”,

Door bijzonder fraai herfstweer begunstigd hield de Ned. Mycologische vereeniging haar tweede jubileumsexkursie naar het landgoed „Elswout” bij Overveen. De ongeveer 20 deelnemers werden met auto's tot den ingang van

het landgoed gebracht, waar het gezelschap werd verwelkomd door den heer A. Burdet, die het een voorrecht noemde de leden onzer vereeniging te mogen ontvangen en ze — althans gedeeltelijk — te kunnen vergezellen.

Het ligt niet in de bedoeling om alle soorten, die wij op deze prachtige buitenplaats met haar eeuwenoud geboomte, vonden, te vermelden, maar ik zal slechts een greep doen uit de aantekeningen, die gemaakt werden.

De Hebeloma's bleken flink vertegenwoordigd te zijn en vooral de radijslucht van Heb. sinapizars was goed waar te nemen. De vorm Hebeloma fusipes werd ook buitgemaakt. Bekend van dit terrein waren Amanitopsis vaginata, de slanke amaniet en de grijze soortgenoot, Amanitopsis plumbea. Van de eigenlijke Amaniten waren Amanita muscaria, Am. phalloides, Am. rubescens en Am. pantherina slecht vertegenwoordigd.

Van de Cortinariï, waarover weer het noodige werd gediscussieerd, werden Cortinarius anomalus, Cort. bivelus, Cort. cinnamomeus, Cort. albo-violaceus, Cort. infractus en de zeer zeldzame Cort. croceo-coeruleus genoteerd. Clitocybe odora, de anijszwam, verspreidde een sterke anijsgeur, maar Clit. vibecina rook niet erg lekker. Ook Clit. rivulosa werd nog gevonden, "een platte soort met tamelijk dik hoedvleesch". Ondanks ijverig zoeken, werd op de traditioneele vindplaats geen enkele Satansboleet gevonden. Dat was wel jammer, want wie eenmaal frissche exemplaren van deze zwam heeft zien groeien zal zich niet gemakkelijk meer in deze soort vergissen. In 1928 met wijlen onze onvergetelijke Mej. Cool, zagen wij Boletus Satanas op deze plaats bij tientallen. Wel werden Boletus luridus en Boletus erythropus (een variëteit van de heksenboleet zonder nettekening op den steel) aangetroffen. Het ontbreken van Boletus Satanas werd eenigszins vergoed door het vinden van Boletus versicolor, die niet zoo heel veel in de duinstreek voorkomt. Een andere rariteit uit deze streek, Tricholoma saponaceum, werd ook nog gevonden. Van de ridderzwammen vallen verder nog te vermelden Tricholoma ustale (= Trich. albo-brunneum?), Trich. flavo-brunneum en de vrij zeldzame Trich. ionides, een fraaie paarse soort met witte plaatjes. Onder dezen naam lag iets dergelijks op de tentoonstelling, maar dat moet toch wat anders geweest zijn, waarschijnlijk Trich. sordidum. Een witte Tricholoma terreum gaf nog even wat moeilijkheid, maar Dr Meulenhoff herkende deze, niet bittere witte Tricholoma met zekerheid aan de terreum-structuur op den hoed. Van de Lepiota-soorten verdient vermelding de kleine witte Lepiota seminuda, waarvan mooi materiaal in een boschje van rhododendrons te vinden was. Het paddenstoeltje geel op een miniatuur Lepiota erminea. Ook werd gevonden de zeldzame Lepiota lilacea, een parasolzwammetje met een paarsen steel. Met het vinden van Pluteus leoninus werden de debatten over de soorten van het geslacht Pluteus geopend. Zonder microscoop zijn die bijna niet uit elkaar te houden. Alleen jarenlange ervaring met veel materiaal onderzoek kan de noodige zekerheid brengen. Toch werden ook nog Pluteus chrysophaeus en Plut. salicinus herkend en genoteerd, evenals van. het geslacht Stropharia de soorten comtula, coronilla en merdaria. Een oude bekende was Pholiota erobia, welke een eerst hangenden, dan weer opstijgenden ring bezit. Ook de gegroefde steel is een typisch kenmerk voor deze soort. Gomphidius glutinosus, in onze streek verre van algemeen, groeide ook in enkele exemplaren over het landgoed verspreid.

Het vinden van Coprinus lagopus was de aanleiding, dat wij op een veel gemaakte vergissing werden gewezen, namelijk de verwisseling van dit hazenpootje met Copr. plicatilis. Het verschil is echter duidelijk te zien, omdat Copr. lagopus aan den steelvoet begroeid is met wollige haren, terwijl bij Copr. plicatilis daarentegen de steel geheel glad is.

Van de mycena's vonden wij de minder algemeene Myc. haematopoda, en de, in Kennemerland niet zoo zeldzame, Myc. pelianthina, terwijl van Mycena pura een blauwe variëteit werd aangetroffen. Marasmius cohaerens was weer present evenals Mar. globularis.

De beuken bleken sterk aangetast te zijn door Armillaria mucida, de porce-

leinzwam, Het was een stille, maar droevige schoonheid, deze zwaar aangetaste boomen zoo ongerept te zien. Wanneer dergelijke versierde zieke boomen in een park staan, dat voor het publiek toegankelijk is, zien ze er anders uit. Dan zijn de paddenstoelen, waar men bij kan, eraf geslagen en dat maakt het geheel nog triester. Van de Polyporaceae werd Polyporus caesius gevonden. Deze kleurt zich bij ouder worden meestal prachtig blauw, maar bij jeugdige exemplaren is de hoed meestal wit. Een mooie vondst was die van Polyporus Forquignonii, voor de tweede maal bij Haarlem aangetroffen, beide keeren door den heer de Veye (de eerste maal op 't landgoed Eindhoven). De zwam lijkt op Polyporus squamosus (de zadelzwam) maar mist o.a. de duidelijke schubben op den hoed en de zwarte steelbasis, welke zoo typisch voor deze laatste zijn.

Onze redacteur deed nog een mooie vondst, welke wel een unicum voor ons land zal zijn. Hij vond nl. enkele fraaie exemplaren van *Hirneola Auricula Judae*, het Judasoor, op een paar afgevalven beukentakken en aangezien deze zwam in ons land *alleen* voor vlier staat opgegeven en hier ook nog nooit op ander hout is aangetroffen was dit toch wel iets zeer bijzonders! Jarenlang hebben we geregeld naar ander substraat gezocht, maar nooit gevonden. En nu dit jaar voor 't eerst! Zou 't de eenige vondst blijven? Dit was wel de clou van de excursie.

Tenslotte bewonderden wij nog eenige reusachtige heksenkringen van *Lepiota lenticularis*, de kleverige parasolzwam. Een mooi gezicht in het donkere bosch. Ricken zegt van deze soort: „Stiel blasz, mit weitem, hängendem, weissem Ring, der samt Stielspitze bei feuchtem Wetter mit Wassertröpfchen dicht besetzt, die schliesslich schmutzig grüne Punkte hinterlassen.“ Nu zijn die groene puntjes door ons nog nooit gezien en daarom hebben wij er vroeger heel erg op zitten blokken, voordat wij wisten, dat deze paddenstoel *Lepiota lenticularis* was, De meeste deelnemers zagen deze, buiten Haarlems omstreken zeer zeldzame paddenstoel voor het eerst op de natuurlijke groeiplaats.

Rest mij nog te vermelden, dat het aantal gevonden soorten tegen aller verwachting in nog ± 130 bedroeg, zoodat deze ochtendexcursie een bevredigend resultaat had,
Haarlem, October 1933. H. BOTING.

Op 14 en 15 Oct. j.l. organiseerde de *afd. Alkmaar der N.N.V. in samenwerking met de Nederl. Jeugdbond voor Natuurstudie* een paddenstoelententoonstelling in het Nat. Hist. museum onder leiding van de heeren Lütjeharms en Schweers, Ongeveer 130 verschillende soorten, waaronder als meest zeldzame *Microglossum arenaria*, *Leucopaxillus paradoxus* (voor de derde keer in Europa gevonden door den heer Jansen, boschwachter te Schoorl), *Mycena Seynii*, *Polyporus caesius* en *Fomes lucidus*, waren aanwezig.

De belangstelling was groot.

Begin October werd in het Volksgebouw te Amersfoort een paddenstoelententoonstelling gehouden, die georganiseerd was door de *club der „Natuurvrienden“*, afdeling van het „*Instituut voor Volksontwikkeling*“. Een groot aantal soorten in de omgeving verzameld, was aanwezig, waaronder vele prachtige exemplaren. O.m. viel er de zeldzame rosegekleurde *Pleurotus palmatus* te bewonderen. Het geheel was kwistig versierd met takken herfstvruchten. Alles met alles een bijzonder geslaagde expositie, waarbij het aan belangstelling niet ontbroken heeft.

Voorafgegaan door een inleiding met lichtbeelden van den heer Kleyn, hield de *afd. Amsterdam der N.N.V.* op Zondag 15 Oct. jl. onder diens leiding een paddenstoelenexcursie in de omgeving van Hilversum en Baarn, waaraan door ± 40 personen werd deelgenomen Op deze goed geslaagde tocht werden ruim 100 soorten verzameld.

Onder leiding van den heer de Veye hield de *biologenclub uit Appingedam* op Zaterdag 4 Nov. jl. een paddenstoelenexcursie in het Slochterbosch. Ondanks de vrij hevige vorst, die vooraf gegaan was (gevolgd door eenige dagen overvloedige regen met vrij hooge temperatuur) konden nog een 75-tal soorten verzameld worden, welke als materiaal moesten dienen voor een, den volgenden dag te houden, kleine tentoonstelling. De op den grond groeiende paddenstoelen waren verre in de minderheid vergeleken bij de houtzwammen. Een twintigtal deelnemers was van de partij.

Op Zondag 22 October hield de *afdeeling Arnhem van de N.N.V.* onder leiding van den heer Oort een excursie naar Beekhuizen bij Velp. De ongeveer dertig deelnemers genoten van de rijke paddenstoelenflora, de schitterende herfstkleuren en het prachtige weer. Des morgens werd het dal van de beek tot aan het hotel doorzocht. Na de koffie, waarbij al het medegenomen materiaal werd gedemonstreerd, werden de hellingen boven Beekhuizen en de wetjes bij de oorsprong van de beek bezocht. In totaal werden ongeveer 130 soorten gevonden.

Eenige interessante of minder algemeene soorten waren:

Amanita junquillea, (vrij veel, anders veel vroeger); *Tricholoma conglobatum* (een bijna witte vorm), flavo-brunneum; *Clitocybe cerussata* (of één van de verwante groote witte *Clitocybe*'s, talrijk langs de beek); *Hygrophorus coccineus*, conicus en niveus; *Cantharellus cibarius* (zeer weinig), *tubaeformis*; *Paxillus panuoides*; *Psalliota pratensis* ? (een zeer veel op *Ps.camp.* gelijkende soort, maar jong met grijze lamellen, in geen geval arvensis); *Psilocybe semi-lanceolata*; *Boletus versicolor*; *Polyporus Schweinitzii*; *Hydnum imbricatum*; *Sparassis crispa*; *Clavaria inaequalis* ?

De Gooische H.B.S.-vereeniging „De Kievit” te Bussum organiseerde op Zondag 22 Oct. jl. een paddenstoelentoonstelling onder leiding van de heeren Müller en de Wette. In totaal bleken ± 100 verschillende soorten, den voorafgaanden Zaterdagmiddag door de leerlingen der laagste klassen in de omgeving verzameld, aanwezig te zijn. Tot de meer of minder zeldzame behoorden o.m. *Volvaria gloiocephala*, *Tricholoma conglobatum*, *Nyctalis asterophora*, *Gomphidius roseus*, *Boletus niveus* en *duriusculus* (beide variëteiten van *B. scaber*) en *Polyporus hispidus*. Er was zeer veel belangstelling (1100 bezoekers), welke zich vooral ook richtte tot de geneugten van het „zwamrestaurant”, waar allerlei smakelijke soorten te proeven waren.

Op Zondag 22 Oct. organiseerde *de afd. Groningen der N.N.V.* een paddenstoelentoonstelling in het Natuurhistorisch museum onder leiding van den heer de Veye. Toen het materiaal, dat daags tevoren op verschillende excursies o.a. in de „Braak” bij Paterswolde en in „Scharlakenhof” bij Haren was verzameld, op de tafels lag uitgesteld en van naamkaartjes was voorzien, bleken maar liefst 220 verschillende soorten aanwezig te zijn! Nog heel wat meer zelfs dan het vorige jaar, toen de weersomstandigheden voor de zwammengroei zooveel gunstiger waren. Tal van meer of minder zeldzame exemplaren waren er te zien, waarvan genoemd mogen worden: *Collybia esculenta*, *Mycena inclinata*, *Cantharellus umbonatus*, *Lentinus cochleatus*, *Pholiota adiposa*, *Hebeloma radicosum*, *Psilocybe spadicea*, *Cortinarius vibratilis*, *Hypholoma cascum*, *Inocybe sambucina* (?) *Stropharia coronilla*, *Str. luteo-nitens* var. *Thraustus* (?), *Clavaria fistulosa*, *Cl. juncea*, *Hydnum repandum*, *Geoglossum glabrum*, *Rhizina inflata*.

Niet alleen door de groote verscheidenheid aan soorten, maar ook door de betoonde belangstelling der talrijke bezoekers, was het in alle opzichten een zeer geslaagde expositie.

Op 15 October jl. hielden de *Afd. Haarlem en Leiden van de N.N.V.* onder leiding van den heer van Eyndhoven een gezamenlijke excursie naar het „Naal-

denveld" en de duinen der Amsterdamsche Waterleiding.

Hoewel de zwammen dit jaar niet overvloedig zijn opgekomen, konden toch ruim 70 soorten buitgemaakt worden, waarvan de meeste in „Naaldenveld". Dit gebied behoort, ondanks het feit, dat een groot gedeelte ervan in de laatste jaren bebouwd is, nog steeds tot een der beste van onze omstreken.

Ook ditmaal deed het *zijn* naam eer aan. Aardige vondsten waren: *Amanita junquillea* Q., *Lepiota helveola* Bres., een kleine Parasolzwam uit de clypeolariagroep met typisch bruinroode schubjes, *Tricholoma irinum* Fr., *Mycena pelianthina* Fr., *Volvaria speciosa* Fr., *Stropharia coronilla* B., een nogal zeldzame soort, die dit jaar vrij veel schijnt voor te komen, *Coprinus lagopus* Fr., *Boletus bovinus* Kr., hier zeer zeldzaam en *Boletus elegans* Schum., kennelijk medegekomen met aangeplante Larix. Verder nog *Inocybe serotina* Peck, waarvan de Nederlandsche duinstreek nog steeds de eenige groeiplaats in Europa is, en *Cytidia flocculenta* (Fr.) v. H. et L. (= *Cyphella ampla* Lév.), op doode Populus-takken, deze beide laatste op de Waterleidingsterreinen.

Op Zondag 15 Oct. jl. hield de *afd. Hengelo der N.N.V.* onder leiding van Ir Schweers een zeer geslaagde paddenstoelenexcursie in de Twickelsche bosschen. Het aantal deelnemers was groot. Hoewel de oogst door de voorafgaande droogte niet meeviel, werden toch nog een 60-tal soorten gevonden, waarvan vermeldenswaard zijn: *Boletus cavipes*, *castaneus* en *regius*, *Pholiota aurea*, *Flammula lenta* en *penetrans*, *Paxillus panuoides*, *Lentinus cochleatus*, *Psilocybe sarcocephala*, *Cantharellus infundibuliformis*, *Pluteus granulatus*, *Tremellodon gelatinosum* en *Trametes pini*.

Na afloop der excursie konden in „De Drost van Twenthe" de resultaten van de paddenstoelenkeuken worden geproefd.

Op Zaterdag 21 Oct. jl. hielden een aantal leden van de *afd. den Bosch der N.N.V.* onder leiding van frater Wilhadus een paddenstoelenexcursie naar het landgoed „de Wamberg" te Berlicum. In enkele uren tijds werden heel wat zwammen buitgemaakt, o.m. *Pholiota destruens*, *Lepiota rhacodes*, *Psalliota sylvatica*, *Tricholoma conglobatum* en *Phlebia aurantiaca*. Een vrij zeldzame vondst was de ascomycete *Onygena corvina* op een uilebal en een minder zeldzame die van *Sclerotinia pseudo-tuberosa* op eikels.

Deze excursie werd gevolgd door een uitstekend geslaagd paddenstoelenavondje op 23 Oct., waarop ± 90 soorten vertegenwoordigd bleken te zijn. Van de gelegenheid om te determineeren — ook voor degenen, die het wilden leeren — werd een druk gebruik gemaakt, zoodat het een in alle opzichten genoegelijke en leerzame avond werd, die er weer veel zal toe hebben bijgedragen, de belangstelling voor de zwammenflora te verhoogen.

Op Zondag 5 November werd door de *natuur-historische vereeniging „Ooststellingwerf" te Oosterwolde (Fr.)* onder leiding van den heer de Veye een paddenstoelentoonstelling gehouden van materiaal, dat den vorigen dag in de omgeving bijeen was gezocht. Gezien den tijd en de weersomstandigheden was het aantal van ± 120 soorten nog zeer bevredigend. Vermeldenswaard zijn: *Pholiota flammans*, *Flammula astragalina*, *Fl. lenta*, *Polyporus chioneus*, *Clavaria fistulosa* en *Naematelia encephala*. Er was veel belangstelling.

In het *Zuider Volkshuis te Rotterdam* werd op 7 en 8 Oct. jl. onder leiding van den heer Broekhuizen een zeer geslaagde paddenstoelentoonstelling gehouden. Ongeveer 100 soorten werden uit de omgeving van Rockanje, uit het Sterrebosch en het Staalduin aangebracht en uitgesteld tusschen allerhande kleurige herfstvruchten. ± 600 personen deden van hun belangstelling in het geëxposeerde blijken.

Zaterdagmiddag 14 Oct. hield de *Biologenkring Wageningen* een excursie onder leiding van de heeren Van der Lek en Oort. Om de droogte te ontvlucht-

ten was Hoekelom, een tamelijk laag gelegen terrein bij Ede voor deze tocht uitgezocht, maar toch waren de gevolgen van den drogen zomer zoodanig merkbaar, dat de oogst zoowel wat het aantal soorten als wat het aantal exemplaren betreft, niet zeer groot was. In totaal werden ongeveer 85 soorten verzameld. De Hanekam werd slechts in enkele exemplaren aangetroffen, boleten waren er daarentegen veel. Vermeldenswaard zijn Pleurotus corticatus, waarvan een mooie groep op een levende beuk werd gevonden; Mycena inclinata, die op de Veluwe op eikenstronken algemeen is en niet alleen naar meel, maar ook soms naar ranzig vet kan ruiken; Cantharellus umbonatus; Hydnum repandum. Onder de Ascomyceten werd een nog niet nader gedetermineerde Daldinia buitgemaakt. — Na afloop van de excursie konden de ongeveer 20 deelnemers ten huize van den tweeden leider boleten, die tot allerlei gerechten verwerkt waren, proeven.

Door de *afd. Zaanstreek der N.N.V.* werd op Zaterdag 7 Oct. een paddenstoelenexcursie gehouden in de omstreken van Castricum. Tal van meer of minder algemeene zwammen werden door de deelnemers buitgemaakt, o.m. zeer veel melk- en ridderzwammen.

UIT DE PERS

In „Natura” van 15 Sept. jl. richt de heer Van Nijnanten een hartelijke gelukwensch tot de Nederl. Mycol. Vereeniging in verband met haar zilveren jubileum, voorafgegaan door een aantal interessante bijzonderheden uit de afgelopen 25 jaar.

In „de Levende Natuur” van 1 Oct. '33 wijdt Dr Jac. P. Thijsse een artikel aan „een paddenstoelenjubileum”, waarin vele belangwekkende herinneringen uit het verleden van de Nederl. Mycol. Vereeniging worden opgehaald en dat besloten wordt met een hartelijke gelukwensch ter eere van haar 25- jarig bestaan.

Ook in „de Groene Amsterdammer” van 7 Oct. jl. komt van denzelfden schrijver een vlotte bijdrage, naar aanleiding van deze „paddenstoelenplechtigheid” voor.

In „de Levende Natuur” van 1 Nov. 33 is van de hand van Dr J. C. van der Steen een lezenswaardig artikel opgenomen onder den titel „Zijn het paddenstoelen?”. Hierin wordt de vondst van een paar merkwaardige monstrositeiten van *Lentinus squamosus* vermeld, waaraan talrijke beschouwingen over het voorkomen, de groei, afwijkingen in vorm en kleur, enz. van in het donker groeiende zwammen worden vastgeknoot.

Talrijke dagbladen, die in de eerste week van October verschenen, publiceerden artikelen, gewijd aan de paddenstoelentoonstelling te Haarlem. In de eerste plaats natuurlijk alle Haarlemsche bladen, verder nog de Telegraaf, het Alg. Handelsblad, de Nieuwe Rotterdamsche Ct en het Volk. Allen gewaagden o.m. van het groote succes, dat deze expositie in alle opzichten heeft gehad.

NAGEKOMEN BERICHTEN DER N.N.V.-AFDEELINGEN

Aankondigingen van te houden tentoonstellingen of excursies werden na het verschijnen van het vorige Fungus nummer nog ontvangen van de afdelingen Alkmaar, Amsterdam, Arnhem, den Haag, Haarlem, Hengelo, Leiden, Rotterdam, Twenthe, Walcheren en Zaanstreek.

Het officieele verslag van de jubileumtentoonstelling in Haarlem op 7, 8 en 9 Oct. jl. is door de redactie nog niet ontvangen, evenmin een verslag van de eerste excursie der vereeniging op 8 Oct. te Schoorl.

Aan de leden, die copy voor dit nummer zonden, hartelijk dank. *Wil men mij weer rijkelijk voorzien van bijdragen voor de volgende nummers?*

DE VEYE.

INTEEKENBILJET

VOOR DE

JUBILEUMPENNING

TER EERE VAN HET

VIJFENTWINTIG-JARIG BESTAAN DER

NED.MYCOLOGISCHE VEREENIGING

Ondergeteekende

.....

..... (naam en adres voluit)

bestelt hierbij een exemplaar van de jubileumpenning

**In brons à f 1.75
zilver à f 4.--**

(Doorhalen, wat niet verlangd wordt).

(Onderteekening)

Als drukwerk aan den redacteur van Fungus te verzenden.